

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

DERES REF./DATO:
12/3974

VAR REF.:
201701686

STED/DATO:
Oslo, 15.1.2018

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I NATURMANGFOLDLOVEN OG VANNFORSKRIFTEN

Det vises til forslaget til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven, sendt ut på høring 5. oktober 2017, som Statkraft har følgende kommentarer til.

Oppsummering av vårt høringssvar:

- Statkraft støtter forslaget om forenkling og effektivisering av prosessene, ved at det for neste planperiode bare skal skje en revurdering og oppdatering av de vedtatte planene.
- Statkraft er enig i at den foreslåtte organiseringen bedre vil kunne ivareta viktige nasjonale perspektiver som for eksempel forsyningssikkerhet, klima- og fornybarmål samt flomdempning.
- Statkraft mener at det er viktig å legge til rette for deltakelse fra lokale og regionale myndigheter og interessenter. De foreslåtte endringene ivaretar dette hensynet på en god måte.
- Statkraft ser det forhold at vannforskriften hjemles også i naturmangfoldloven som en teknisk endring. Det forutsettes at dette ikke skal ha materiellrettslige konsekvenser, og således ikke endre vektingen av ulike hensyn ved fastsettelsen av miljømål under vannforskriften. Vi ser også verdien av en lovendring som sikrer at vannforskriften i framtiden vil gjelde for alle vannforekomster.

Kort om Statkraft og vannkraftens rolle

Statkraft er Norges største vannkraftprodusent. Nærmere 80 % av selskapets årlige produksjonsevne i Norge vil være eksponert for vilkårsrevisjoner de nærmeste årene. Dette tilsvarer omlag 35 TWh. Godkjente regionale vannplaner vil være retningsgivende for hvordan disse revisjonene ender, og vil dermed kunne påvirke både produksjonsevnen og fleksibiliteten i kraftsystemet.

Statkraft viser i den sammenhengen til energimeldingen, **Kraft til endring- energipolitikken mot 2030**, og understreker at det er av stor betydning for det klimavennlige kraftsystemet i Norge at den vannkraftproduksjonen som allerede er bygget ut opprettholdes og videreutvikles. Vannkraften er selve ryggraden i det norske kraftsystemet, og er en sterk bidragsyter til at Norge skal kunne nå sine klima- og fornybarmål samt internasjonale forpliktelser. Store vannkraftverk med god reguleringsevne bidrar til forsyningssikkerhet gjennom hele året, og gjør kraftsystemet robust mot

forstyrrelser og feil. Slike egenskaper blir enda viktigere framover når en stor andel av den nye fornybare kraftproduksjonen som kommer til ikke er regulerbar.

Statkraft mener derfor at det er svært viktig at mulige lokale miljøforbedringer avveies mot nasjonale hensyn, som for eksempel tap av klimavennlig fornybar kraftproduksjon, reguleringsevne og flomdempningskapasitet, før vedtak blir fattet.

Statkrafts erfaringer fra arbeidet med gjeldende planer

Statkraft ønsker å bidra til kunnskapsbasert forvaltning, og har brukt mye ressurser på prosessen som førte til de vedtatte planene sommeren 2016. Vi erfarte, gjennom inngrep med 9 av de 11 vannregionene, at det var stor variasjon i håndtering av innspillene, og Statkrafts lokalkunnskap ble i varierende grad etterspurt og tatt hensyn til. Generelt ble det fremmet mange forslag om miljøforbedrende tiltak med betydelige konsekvenser for produksjonsgrunnlaget og evnen til å manøvrere fleksibelt, uten at kost-/nytte vurderinger ble gjort. Dette var ikke i samsvar med sentrale føringer.

De høye, og til dels urealistiske, forventningene om miljøforbedringer som kom til uttrykk i første planrunde må sees i lys av organiseringen av arbeidet, en såkalt «bottom up-prosess», og hvor sentrale føringer kom sent i prosessen. Statkraft mener at det var uheldig å ha en organisering som gav rom for høyere forventninger enn det som lar seg gjennomføre når konsekvensene skal vurderes i et nasjonalt perspektiv.

Erfaringene fra arbeidet med gjeldende planer gjør at Statkraft støtter en forenkling og effektivisering av planprosessene for de neste planperiodene, med fokus på revurdering og oppdatering av de vedtatte planene. En ny organisering der koordinering skjer regionalt, og vedtak fattes sentralt, vil etter vår mening også være et viktig bidrag for å få til dette.

Balansegangen mellom lokale, regionale og nasjonale hensyn

Å sikre et tilstrekkelig overordnet perspektiv for å ivareta nasjonale hensyn i et regionalt planarbeid er krevende, men svært viktig. Dette gjelder særlig innenfor sektorer som vannressursforvaltningen, der det er enighet om at vannkraften har stor nasjonal betydning i forhold til forsyningssikkerhet, klimaambisjoner, fornybarmål og flomdemping m.m.

Statkraft har gjort studier som viser at det å imøtekomme ønsker om miljøforbedringer i kommende vilkårsrevisjoner, vil kunne medføre betydelige konsekvenser for bl.a. forsyningssikkerhet og fleksibilitetsevne i hele kraftsystemet. Det er viktig at disse konsekvensene tas hensyn til i den videre behandlingen av de enkelte vilkårsrevisjonene. Statkraft støtter derfor at målene som vedtas og rapporteres fra Norge, i enda større grad vurderes i et nasjonalt perspektiv.

Statkraft mener at en ny organisering, der nasjonale sektormyndigheter får en sterkere innflytelse på planarbeidet, vil kunne sikre at viktige nasjonale hensyn ivaretas bedre i hele planløpet. I høringsbrevet står det at det er «Miljødirektoratet i samråd med berørte direktorater» som er gitt ansvaret for utarbeidelse av endringsforslag til planene. I den sammenhengen understreker Statkraft viktigheten av at NVE får tildelt tilstrekkelige ressurser for å være den aktive sektormyndigheten som trengs innenfor deres ansvarsområder.

Statkraft mener også at det i det videre arbeidet vil være viktig å være lyttende til lokal kunnskap og erfaring. Alle interesserte må gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av arbeidet ved å kunne gi innspill til oppdateringen av forvaltningsplanene. Dette ivaretas i forslaget til ny organisering av arbeidet. Fylkesmannen er bindeleddet mellom sentrale og lokale myndigheter, og får ansvaret for å legge til rette for deltakelse fra lokale og regionale myndigheter og andre berørte parter i forbindelse med utarbeidelsen av framdriftsplan og arbeidsprogram. Fylkesmannen er statlig sektormyndighet for blant annet landbruk og samfunnssikkerhet og beredskap i tillegg til miljøvern, og vil på en god måte kunne legge til rette for nettopp lokal og regional deltakelse.

Statkrafts produksjonsvirksomhet i Norge er forankret i mange lokalmiljøer, der våre ansatte bor og virker. Disse vil også kunne bidra til kunnskapsbasert oppdatering av faktagrunnlaget som etterspørres i revidering av planene. Vi er derfor fornøyd med det som sies i høringsnotatet om at «den foreslåtte nye organiseringen av arbeidet åpner for fortsatt samarbeid på lokalt nivå...»,

Særlig om forslaget til endring i naturmangfoldloven

Statkraft noterer seg at det i høringsnotatet foreslås at en hjemmel for vannforskriften tas inn også i naturmangfoldloven, og at denne loven erstatter plan- og bygningsloven som en av de tre hjemmelslovene for vannforskriften. Vi oppfatter begrunnelsen for dette å være av rent teknisk karakter, ved at det dermed blir klarere at forskriften også skal gjelde for kystvannforekomster som utsettes for annen påvirkning enn det som klart kan anses som forurensing, og at det i tillegg vil sikre en klarere forankring av bestemmelser om organisering av planarbeidet.

I likhet med Energi Norge finner vi grunn til å gi uttrykk for at det derfor bør framgå av proposisjonen at denne endringen i naturmangfoldloven ikke skal ha materiellrettslige konsekvenser, og således ikke endre vektingen av ulike hensyn ved fastsettelsen av miljømål under vannforskriften. Vi legger også til grunn at bestemmelsen ikke er ment å skulle gi en generell hjemmel til å vedta regelverk som regjeringen/departementet måtte mene er nødvendig for å oppfylle Norges forpliktelser etter vanndirektivet.

Statkraft er medlem av Energi Norge og vi støtter også deres høringsuttalelse.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Hilde Bakken
Konserndirektør Produksjon

Kopi: OED, NVE og Miljødirektoratet